

Večernik

Leto II. (IX.), števil. 12

Maribor, ponedeljek 16. januarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vrsta mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Poslovnica ulica št. 8

Vukičevićeve težke ure

SENZACIJONALNI NJEGOVI UKREPI, DA REŠI SEDANJI REŽIM PADCA. DEMOKRATSKI KONGRES IN OSTRA KRITIKA VLADNE POLITIKE.

Beograd, 16. januarja.

Politična situacija je v znamenju skrajne nervoznosti v vladnih vrstah in nihče ne ve, kaj lahko prinese morda že jutrnji dan. Eno je gotovo: Kongres demokratske stranke, ki se vrši sedaj ob ogromnem zanimanju vse politične javnosti, je silno omajal položaj Vukičević-Koroščevega režima, ki se pod nobenim pogojem ne bo mogel več dolgo vzdržati na krmilu.

Važnost demokratičnega kongresa in strah vlade pred njegovimi sklepi potrjujejo najbolj senzacionalni ukrepi, ki jih je izvršil čisto nepričakovano včerajšnje nedelje ministrski predsednik Velja Vukičević, da parira udarce, ki bi mu jih mogel zadati demokratski kongres in da vsaj nekoliko pomiri do skrajnosti razburjene duhove v demokratski stranki, obenem pa tudi nezadovoljstvo v radikalnem klubu samem, ki postaja vedno bolj očitno. Ministrski predsednik Vukičević je namreč portfelj notranjega ministra, ki ga je dosedaj upravljal sam, izročil včeraj novo imenovanemu ministru, radikalnemu poslancu Čedi Radoviču, upokojil več velikih županov, med njimi tudi velikega župana dr. Vilka Baltiča v Užicu, na njihovo mesto pa so bili imenovani novi močje, med njimi tudi dva demokrata. Pričakuje se vrh tega tudi še ostavka ministra pravde, dr. Subotića, in eventualno še druge izpremembe.

V koliko se bo posrečil Vukičeviću njegov načrt, bodo pokazali že prihodnji dnevi. Demokratski kongres še zboruje in še ni padla odločitev. Ako bo izid nepovoljen za vladno, ni izključeno, da bo ministrski predsednik prisiljen, da poda v svrhu razčiščenja položaja demisijsko celokupne vlade. To bi bil nedvomno tudi najboljši izhod iz sedanje zamotane situacije. Pa tudi za slučaj, če bi bili sklepi demokratskega kongresa polovičarski, se sedanji režim ne bo mogel dolgo držati na krmilu.

Pretežki očitki so namreč padli proti Vukičević-Koroščevemu režimu že prvi dan demokratskega kongresa. Strankin načelnik je izrekel ob viharjem pritrjevanju strankinih delegatov usodne besede, da je sedanja vlada nesposobna za izvrševanje gospodarskega, kulturnega, socialnega, političnega in upravnega programa države. Izrekel se je dalje z vso odločnostjo ne samo za združenje samostojnih demokratov in demokratskih, temveč sploh za ujedinjenje vse demokracije v eno mogočno in veliko demokratsko stranko. Zahteval je koncentracijo skupin in strank ter preko te koncentracije nato koncentracijsko vladno, ki bo močna dovolj, da bo mogla delati tudi brez onih, ki niso zastopani v vladi.

V enakem smislu so se izražali prvi dan kongresa no referatu ministra Marinkovića o zunanje-političnem položaju naše države tudi vsi ostali govorniki. Sploh se je pokazalo, da ima Davidović na kongresu ogromno večino na svoji strani in da so posebno poudarili delegati odločno za koncentracijo vseh demokratskih skupin in za obračun s sedanjim režimom.

Tudi današnje dopoldansko zasedanje kongresa demokratske stranke se je vršilo popolnoma v znamenju včerajšnjega političnega razpoloženja. Tudi danes dopoldne namreč niti en govornik ni pobijal Davidovičevega stališča. Nasprotno, vsi govorniki so zahtevali prelom koalicije z radikali, združenje vseh demokratskih skupin in prevzem državnih oblasti iz rok radikalov.

Popoldne se bodo posvetovanja nadaljevala, nakar se bo vršilo zvečer glasovanje o resolucijah, ki jih bo predlagal poseben redakcijski odbor. Resolucija bo sestavljena popolnoma v smislu Davidovičevih zahtev in bo v njej strankin predsednik med drugim pooblaščen, da nadaljuje pogajanja za združenje demokratskih sil, predvsem pa za zopetno fuzijo obeh demokratskih strank v smislu sklepov kongresa.

Druga vinska razstava in vinski sejem v Ptuj

Včeraj dopoldne je bila ob prisotnosti zastopnikov oblasti in mnogoštevilnih interesentov iz tu-in inozemstva otvorjena v Ptuj trodnevna vinska razstava in z njo združen vinski sejem za mariborsko oblast. Ob 10. je v Društvenem domu pozdravil predsednik g. Mihael Brenčič vse udeležence, med njimi velikega župana g. dr. Schaubacha, narodna poslanca gg. dr. Pivka in prof. Vesenjaka, zastopnika oblastnega odbora itd. Otvoritveni govor je imel veliki župan, za njim je govoril še mestni gerent ptujski g. Zavadlal in pa graški župan gosp. Muhič, ki je prispel z več člani mestnega zastopstva na razstavo iz Gradca. Kot zastopnik Vinarskega društva iz Maribora je spregovoril tudi oblastni kmetijski referent g. inž. Zidanšek, v imenu oblastnega odbora in njegovega predsednika g. dr. Leskovarja, ki je tudi lastni predsednik razstave, se je oglašil k besedi oblastni odbornik g. Zupančič.

Na drugo vinsko razstavo in vinski sejem za mariborsko oblast je prineslo 118 razstavljalcev iz vinskih okolišev Haloze, Ljutomer-Radgona, Slovenske gorice, Maribor, Pohorje, Šmarje-Rogatec itd. 333 vrst vin letnikov 1920 do 1927 in 1909. Med dezertnimi vini je razstavljen tudi šampanjec. Kvaliteta razstavljenih vin je jako dobra. Najbolje je zastopan letnik 1927. — Danes opoldne so si šli ogledat razstavo tudi vsi gojenici srednje vinarske šole v Mariboru. — O uspehu razstave in sejma, ki bo nedvomno nad vse lep, bomo še poročali.

Velika zmaga kmečko-demokratske koalicije v Brodu na Savi

BROD na Savi, 16. januarja. Pri včerajšnjih občinskih volitvah so združeni radičevci in samostojni demokrati izvojevali sijajno zmago. Dobili so 13 mandatov, vse ostale stranke pa samo 9 mandatov. Pred tremi meseci sta dobili obe imenovani stranki skupno polovico mandatov in je bil občinski svet potem vsled delanemožnosti razpuščen.

Spominjajte se CMD

Po konstituiranju mariborskega občinskega sveta

Maribor, 16. januarja 1928.

Mariborski občinski svet, izvoljen 18. decembra, se je na sobotni seji konstituiral. Za župana je bil izvoljen s 25 glasovi g. dr. Alojzij Juvan, odvetnik v Mariboru za podžupana s 23 glasovi (6 SDS, 14 SLS, Tumpej, Tavčar in Dolček) g. dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru, za člana mestnega sveta pa gg. dr. Josip Leskovar (SLS), dr. Anton Jerovšek (SLS), Franjo Bureš (SDS) in dr. Lotar Mühleisen (Nemec), ki je prodrli šele po ožji volitvi s socialistom g. Erženom. Demokrati so oddali svoje glasove za vse ostale člane mestnega sveta, razen za dr. Mühleisna.

Novo konstituirani mariborski občinski svet predstavlja po svoji obliki sicer nekako koalicijo meščanskih strank, ki pa dejanski ne obstoja. Demokratska delegacija se je vezala namreč le z SLS in še to samo za konstituiranje občinskega sveta, sicer pa si je ohranila za bodoče delo popolnoma proste roke na vse strani. Storila je to v smislu svojega programa in upoštevač želje svojih volilcev, ki so se izrekli za pozitivno delo.

Na rezultatu samem sedaj ni mogoče več izpreminjati. Socialisti so kot druga najmočnejša skupina v občinskem svetu potisnjeni v opozicijo na vsej črti, za kar pa se imajo zahvaliti le svoji nesrečni taktiki, doktrinarnosti svojih voditeljev in ekskluzivno razrednemu stališču.

Da ne bo nobenega slemeničenja z nobene strani, naj v naslednjih vrsticah pojasnimo, kako je prišlo do sedanjega rezultata konstituiranja občinskega sveta.

V smislu koncentracije vseh delovnih sil bi bilo vsekakor želeli, da bi bili vsaj v mestnem svetu zastopani tudi socialisti. — Koncentracija vseh večjih skupin je bila misel-vodnica delegacije SDS že od vsega početka in temu primerno so demokrati uravnali tudi svoje postopanje. Razgovarjali so se tako s socialisti kakor tudi z SLS za ustvaritev krepke delovne večine v občinskem svetu. Pripravljeni so bili za uresničenje tega načrta tudi za dalekosežne koncesije. Niti vprašanje župana in končno tudi vprašanje podžupana ni igralo pri tem nobene vloge. Demokrati sami so si kot tretja najmočnejša skupina v občinskem svetu, ki je združila na svojo listo skoro 900, skupno z narodnimi socialisti pa 1050 glasov, hoteli zagotoviti le oni vpliv na upravo mestne občine, ki jim po njihovi moči tudi gre. Treba bi bilo torej le nekoliko dobre volje in načrt bi bil izvedljiv. Podani so bili celo že tudi vsi predpogoji za ustvaritev napredne večine — ako ne bi bila mogoča koncentracija.

Da pa ni došlo niti do koncentracije niti do naprednega bloka, je pripisovati le nesrečni doktrini in ekskluzivno razrednemu stališču socialnih demokratov. Njihova taktika je bila zelo enostavna. Odklonili so vsako koalicijo z vsako »meščansko« stranko. Onemogočili so celo vsak dogovor glede konstituiranja občinskega sveta. S tem so se torej sami izločili tudi iz mestnega sveta in ravno oni omogočili izvolitev Nemca dr. Mühleisna v mestni svet, ki so jo potem ironizirali z medklici »Heil«.

Na tej bazi je bilo seveda vsako nadaljno razgovarjanje nemogoče in tudi ustvaritev zanesljive delovne večine s socialisti nikakor ni bila izvedljiva. To uvidevajo sedaj že tudi socialisti sami.

Kjer ni delazmožne večine v občinskem svetu, gospodari vedno — vladni komisar. To bi se nedvomno zgodilo tudi v našem mestu, ako bi se vse ostale skupine postavile na isto komodno stališče kakor socialisti. Kot stranki, ki je za ohranitev in zaščito mariborske občinske avtonomije in na drugi strani za pozitivno delo, je bila demokratom pot jasno začrtana. Imenovanje vladnega komisarja je bilo treba za vsako ceno preprečiti. To so zahtevali tudi volilci, ki se dobro zavedajo, da občinski gerent nima zadostnih pooblastil za izvrševanje občinskega dela. Na isto stališče se je postavila tudi SLS kot najmočnejša stranka v občinskem svetu in je zato ponudila demokratom dogovor glede konstituiranja občinskega sveta.

To je kratka slika ozadja razgovorov za konstituiranje mariborskega občinskega sveta, čegar izid je socialiste navidezno razburil, dasi drugega rezultata pričakovali niso in skušajo zakriti sedaj poraz svoje nerodne politične taktike z različnimi demagoškimi vestmi, s katerimi naj bi potolažili svoje in zbegali volilce drugih strank. Toda tudi ta njihova taktika se bo prav kmalu izkazala kot nepravilna.

Občinski svet mariborski je sicer že konstituiran in podani so tako pogoji za ustvaritev delazmožne večine, toda redno delo bo mogoče le tedaj, ako bodo SLS kot najmočnejšo stranko v občinskem svetu pri njenem delu v resnici vodili le gospodarski ne pa morda strankarski interesi. Samostojna demokratska stranka nima vezanih rok. Uravnala bo svoje postopanje vedno le z vidika splošnih interesov mariborskih občanov in zato vedno glasovala za vsak pameten predlog, pa naj pride s te ali one strani. Tudi socialisti se morajo zavedati, da je vsak redno izvoljen občinski zastop boljši kot vladni komisar.

Pot za redno delo v mestnem občinskem svetu je sedaj odprta. Demokrati stvarnega dela nikdar ne bodo preprečevali, le od drugih je odvisno, ali bo mogel sedanji občinski svet vršiti za mestno občino in občane koristno delo, ki ga iskreno želimo in ga Maribor tudi pričakuje od svojega zastopstva.

Novi Kitajci v Mariboru.

Beograd nam je zopet naklonil novo skupino žoltih zemljanov, ki iz varnostnih razlogov ne smejo iz Maribora. Vsa mesta se neprijetne nadleže otrešajo in jo zavračajo. Maribor pa jim je edino pribežališče, kjer potrpežljivo v bedi in pomanjkanju čakajo rešitve zunanega ministrstva, ki jim je zaplenilo potne liste, a jim jih ne vrne, da bi lahko vsaj nastopili povratek. Med njimi se je razširila nalezljiva bolezen, kar bo sploh onemogočilo in zavleklo njihov odhod. Že itak velika nadloga, ki jo imajo oblasti s Kitajci, se je z novo skupino še povečala. Nadrejenim oblastim pa se ne mudi nikamor. —

Preselitev čitalnice Delavski zbornice.

Čitalnica Delavske zbornice, ki je bila doslej na Rotovškem trgu poleg borze dela se je danes preselila v palačo Pokojninskega zavoda. Vhod v čitalnico je iz Verstečskove ulice. Preselitev mariborske ekspoziture Delavske zbornice je posledica pogodbe, ki je bila sklenjena med Delavsko zbornico in Pokojniškim zavodom. —

Zločin nad otroci

ROP DUŠE IN TELESNA. — VELIKA PROCESNA SENZACIJA V FRANCJI!

V nekdanji Avstriji se je večkrat dogodilo, da so izginili otroci premožnih staršev ter so se šele po dolgih letih našli v kakem samostanu. Zlasti otroci galških Judov so bili v mnogih slučajih na tajnostne načine odvedeni. Tatovi otrok so bili po navadi sorodniki, ki so se na ta način odkrižali tekmecev pri dedščini. V mnogih slučajih so pa kradli otroke tudi verski fanatiki. Nekateri taki slučajji so se preiskali do kraja, mnogi so pa ostali nepojasnjeni. Če se je ugrabljen otrok po dolgih letih znašel v kakem samostanu, je preiskava gotovo zaspala pred samostanskimi durmi. Francosko javnost zanima sedaj v največji meri sledeči slučaj: Trгоvec Semblat iz La Southeraine je sredi oktobra 1925 pričeval, da se njegova 17 letna hčerka Margit ni vrnila iz Limogesa, kjer je bila na obisku. Uvedel so preiskavo, popis deklet s sliko je izšel v časopisih, razpisale so se nagrade, a vse zaman. O hčerki ni bilo ne duha ne sluha. Pa že tedaj se je začelo med someščani nesrečnega očeta govoriti, da je deklica mogoče v kakem samostanu.

Pol leta pozneje je oče vložil tožbo radi ugrabljenja nedoletnega otroka proti neznanim storilcem. Zopet preiskava, zopet poizvedbe, oklici po listih in — zopet vse brez uspeha. Ko so preiskavo ustavili, je pa sestrična pogrešane deklice znance pripovedovala, da ji je Margit že začetkom oktobra 1925 dejala, da hoče postati nuna. Ta svoj sklep je utemeljevala tako-le: »Spovednik mi je dejal, da sem za samostan izvoljena, a tega ne smem nikomur povedati, ker bi drugače duhovnika dolžili, da me je odvedel.« Ko je oče o tem pripovedovanju

doznal, je potem svojega odvetnika sam začel zadevo preiskovati in dognal je, da je neki duhovnik, ki je bil gotovo spovednik njegove hčerke, malo prej, predno je hčerka izginila, vodil romarie v Lurd, odkoder se je pa vrnil pozneje, kakor romarij njegovega kraja. Tedaj je trgovec ovadil tega duhovnika. Ker preiskava ni kazala pravih uspehov, je zagrozil, da bo javno v listih duhovnika obtožil in da bo dal o celi zadevi tiskati in širiti tudi letake.

Ko so se vesti o tej grožnji raznesle, je pa trgovca posetil eden najbolj gorečih pobožnjakov ter mu prigovarjal, naj stvari ne daje v javnost. Nazadnje mu je izjavil: »Našemu župniku je najvišja previdnost pokazala sled vašega otroka in lahko vam obljubim, da se vam bo hčerka v kratkem samá vrnila. Župniku je bilo samo to razodeto, več pa vam ne ve povedati.« Čez nekaj dni — bilo je to lani avgusta — je res prišlo dvoje pisem od Margit in sicer eno na policijo, drugo pa v župnišče. V obeh pismih je stalo, da je dekle samo šlo od doma ter da noče izdati svojega bivališča, dokler ne bo polnoletno. Eni trdijo, da je pisava pristna, oče je pa prepričan, da je ponarejena. Mož je vložil zopet tožbo in sicer proti župniku iz Limogesa, ki mu je poslal obvestilo o svojem »razodetju« in še proti nekaterim drugim duhovnikom iz okolice. Preiskava traja že več mesecev in te dni bo prišlo do razprave. Če se obdolženi župnik ne opere vsakega suma, se bo zadeva v pravcu zadnje tožbe nadaljevala. Francoske oblasti namreč ne obstanejo pred samostanskimi vratmi.

Desettisoči zapuščene deče

brez staršev, svojcev in doma se potepajo po ulicah ruskih mest. To je posledica razdejanja ruske rodbine in pa splošnega pomanjkanja. V Moskvi, prestolici Zveze sovjetskih republik, raste dan na dan število teh nesrečencev, ki so postali po tuji krivdi potepuhi in čijih navala z dežele ne more preprečiti niti policija. Ti reveži se pomikajo po moskovskih ulicah bodisi v celih tolpah ali pa tudi posamezno in povzročajo kakor kobilice na polju strahovito škodo. Samo v decembru so te ciganske obubožane množice razbile v Moskvi celih 20.000 izložbenih šip ter pokradle najrazličnejše jestvine. Vsa policijska umetnost ne more odpomoči tej neznosni bedi!

V katerih letih je žena najlepša?

O tem problemu se že dolgo pripravajo prizadeti in neprizadeti. Angleški zdravnik dr. Charles M. Kenna je postavil teorijo, da je žena med 25. in 30. letom na vrhuncu razvoja svojih telesnih draži. Proti temu se je oglašila igralka Evelyn Laye, ki trdi, da je žena v 35. letu telesno in drševno najpopolnejša. V teh letih šele se žena zaveda baje, kako se ima oblačiti in kako ji je treba ravnati s svojo največjo dragocenostjo — lepoto. Pod 35. letom po mišljenju igralka žene niso v pravem smislu — lepe. Laye je nanreč ravnokar stara 35 let... Balzac pa je odkril ženo tridesetih let in pravi, da je ta najlepša in najmodernejša... Ljudje, ki nimajo drugega pametnejšega posla!

15 bilijonov mark za navaden most!

V nemškem mestecu Singen na švicarski meji so zgradili pred štirimi leti preko reke Aach nov most in ga imenovali po popularnem nemškem pesniku, rojenem v tem mestu, Scheffelov most. Pred nedavnim je sklenil občinski svet v Singenu, da vzida na most kamnito spominsko ploščo z latinskim napisom inena pesnika, njegovimi življenjskimi podatki in vsoto, ki je bila izdana za zgradbo mostu. Ker so postavljali most v času inflacije, bodo vrezali na ploščo fantastično številko 15,201.890.926.024. To bodo gledala bodoča pokoljenja, kaj se je reklo živeti v Nemčiji leta 1924!

Tolažba za starejše roditelje.

Neki ameriški učenjak je zbral podatke o poreklu 1028 znamenitih ljudi. Iz te statistike se baje vidi, da so ljudje v življenju naprednejši in sploh duševno višje stoječi, čim starejši so bili njihovi roditelji za časa njihovega spočetja. Tako so n. pr. zagledali luč sveta Aleksander Veliki, Napoleon, Friderik Veliki, Roosvelt, ko so bili njihovi starši stari 30 let. Mnogo pa je tudi pisateljev, umetnikov in znamenitih oseb, ki so bili rojeni od 40 letnih starišev, kakor n. pr. Bach, Beethoven, Mendelsohn, Goethe, Shakespeare, Raphael in Rembrandt. Potomci 50 letnih roditeljev so bili znani državniki in filozofi: Konfucius, Cromwell, Bismarck, Gladstone, Franklin, Bacon itd. Najboljši dokaz gornje teorije za neverne Tomaže pa je dejstvo, da je 90odstotkov zločincev vsega sveta rojenih, ko je bilo njihovim očetom manj kot 25 let.

Kako dočakaš sto let in več.

V Nottinghamu je te dni proslavil svoj 106. rojstni dan najstarejši Anglež W. Walker, ki je še danes čil in zdrav ter poln življenjskih sil in najboljšega razpoloženja. Walker je izjavil, da je doživel deset križev le radi svojega umerjenega načina življenja; stalno je jedel dobro in obilno, a tudi mnogo in trdo delal ter se pečal s sportom. Jubilarit vstaja ob šestih in popije dve škodelici čaja; ob devetih dopoldne si privoščiči škodelico mleka; ob 11. uživa kruh in sir, namočen v pivo; obed se sestoji običajno iz pečenke in pudinga z mlekom; ob 16.30 pije skromni Walker zopet dve škodelici čaja s kruhom in sorovim maslom; večerja pa je zelo obilna: mlada svinjetina in mnogo močnatih jedi. Ves ostali čas uporabi Walker za gibanje in delo...

Čudni štirje mrtvaki.

Pri kopanju studenca v okolici Toulona je našel neki kmet človeško okostje, ki je bilo pokopano za mizo v sedečem položaju. Policijska komisija je ugotovila, da gre za okostje mlade ženske, ki je bila tamkaj pokopana pred 25. leti. Še bolj zagonetno pa je, da so nedavno v isti občini v kratkem razdobju izkopali še tri človeška okostja, ki so bila vsa v sedečem položaju. Stvar raziskujejo sedaj policijske in sodne oblasti, ker gre nedvomno za težek zločin.

Sport

O smučarstvu na Norveškem

bo predaval v četrtek zvečer v kinu Apollo g. inž. Torleif Hanssen, ki prispe pred svojim odhodom z našimi olimpijskimi smučarji v St. Moritz še v Maribor in na Pohorje. Ker se za predavanje zanima razen aktivnih zimskih sportnikov tudi mnogo ostalega občinstva, priporočamo, da si nabavijo reflektanti vstopnice že v predprodaji pri Zlati Brišnik ali pri Höferju.

Zagrebske pokalne tekme.

Včeraj so zagrebški klubi odigrali serijo pokalnih tekem, ki so končale: Concordia-Sparta 8:0 (3:0); Croatia-Mesarski 5:1 (3:1); Derby-Maksimir 7:1 (2:1); Gradjanski - Slaven 3:0 (2:0); Hašk-Sava 6:1 (2:0); Železničar-Ferraria 9:2 (5:1); Viktorija-Pekarski 7:3 (3:2).

Zagreb—Beograd.

Za medmestno nogometno tekmo Zagreb-Beograd so določili Hrvati naslednjo postavo: Mihelič; Koch, Dasović; Hitrec, Premrl, Križ; Babić II, Cindrič, Höckman, Pavelič II, Giller.

Dunaj : Pariz 3:0 (1:0).

V Bufallo stadionu je včeraj dunajska reprezentanca odigrala medmestno tekmo s pariško reprezentanco, ki je podlegla v razmerju 3:0. Francozi so nastopili z rezervnim srednjim napadalcem in predvedli zadovoljivo igro, zlasti obrambo. Avstrijci so imeli dober dan in prevladovali zlasti v drugem polčasu. Odlikovali so se srednji krilec Hoffman, levo krilo Vesely in desna zveza Juranić, ki je dosegel vse tri goale. Sodil je g. Balwan dobro. Publike 24.000.

Dunajska prvenstvena sezona

je bila včeraj otvorjena s tekmo Wacker Simmering, ki je končala v razmerju 3:1 za Wacker. — Rezultati dunajskih prijateljskih tekem pa so sledeči: Nicholson Hakoah 1:2, WAC:Slovan 3:3. Wienna: Avstrija 1:1, Hertha:Floridsdorf 2:1, Rapid:Rudolfshügel 2:1, WSC:Bewegung 10:0.

Sportna igrišča v Pragi ogrožena.

Mestna občina praška je odpovedala najeminske pogodbe onim klubom, ki so uživali gostoljubje na občinskem terenu. Radi regulacij so prizadeti Slavija, Sparta, DPC in drugi klubi, vendar se računa, da bo mestna občina našla primerno prostore za zgradbo novih igrišč. Praški sportniki se že več let obupno borijo za stadion, ki bi ga naj zgradila država ali občina in ki bi služil vsem klubom. Doslej vse akcije niso imele uspeha in je ostalo samo pri obljubah — in praški sportniki bodo na protestnih manifestacijah lahko zopet kričali: »Le mi in Albanci nimamo stadiona«.

Napadalna vrsta Slavije.

Praška Slavija je angažirala dunajskega igralca Zbarskega, ki bo že spomladi nastopal za niene barve. Napadalna vrsta se je izpremenila z njegovim prihodom: Bobar, Svoboda, Zbarsky, Puc, Kratochvil.

Avstrijsko prvenstvo na ledu.

Na Vrškem jezeru so se včeraj vršile drsne tekme. Na prvi 1500 m so se plasirali: 1. Jungblut (WEV) 2:35.4; 2. Urban (WEV) 2:35.6; 3. Moser (WEV) 2:37.5. Na 10.000 m: 1. Pollaczek (WEV) 18:54.2; 2. Jungblut 19:20.3; 3. Moser 20:51.4.

Sankanje na Semmeringu.

Na semerinškem sankališču se je včeraj vršila sankaska tekma, v kateri je zmagal Gradčan Volkmar v času 2:43.6, drugo mesto si je priboril prvak Nemčije Posselt. Gospodje v dvoje: Volkmar-Ders 1:20; Langer-Pillhofer in brata Posselt.

Češko smučarsko prvenstvo.

Češkega smučarskega prvenstva se je udeležilo 95 tekmovalcev, ki so startali na 18 km progi. Zmagal je Nemecky v času 1:14.7, 2. Wendl 1:15.7, 3. Donth 1:16.01.

Rekordni tek v lopi.

V Brooklynu je izboljšal Lloyd Hahn iz Bostona dosedanji ameriški in svetovni rekord v 880 jardnem teku v zaprtem prostoru z rezultatom 1 : 53.8. Dosedanji prvak je bil Eli Parsons (1 : 54.6).

Plavanje na olimpijadi.

Po vseh znakih sodeč se bo bila na olimpijskem plavanju najhujša borba za prvenstvo v štafeti prostega stila na 4 krat 200 m. Pri lanskih tekmah za evropsko prvenstvo v Bologni je zmagoval nemško moštvo Heitmann, J. Rademacher, Berges in Heinrich postavivši nov svetovni rekord 9 : 49.6 tik pred Švedi, ki so kljub sodelovanju Arne Borga potrebovali 9:50.2. Vsi ti in drugi v Bologni lepo doseženi časi pa ne pomenijo ničesar, če se ozremo malo v Ameriko in Avstralijo, kjer dosejajo plavači pri svojih treningih naravnost bajne čase. Amerika, ki si je priborila na zadnji olimpijadi v Parizu prvenstvo v štafetni plavanju prostega stila na 4 krat 200 m s svetovnorekordnim časom 9:53.4 pred Avstralijo (10:2.2), je postavila za predstoječo olimpijado štafeto, ki ji bo težko kos kako moštvo v Amsterdamu. Ti in naki v plavanju so: Johnny Weissmüller, najhitrejši plavač sveta v prostem stilu, ameriški Čeh Kojac, potem H. Glancy in W. Lauffer, svetovni prvak v hrbtnem plavanju. Po poročilih iz Newyorka je imenovano moštvo odpravilo progo 4krat 220 jardov (804 m) v naravnost neverjetnem času 9:20.2, kar bi odgovarjalo povprečnemu času 2.20 za moža! Ne mnogo slabša je štafeta, ki jo je imenovala avstralska zveza plavačev (Boy Charlton, Henry R., Gree in E. Jones) za olimpijado in ki je dosegla doma zavladajo vredn čas 9.30.

Ženski sport na olimpijadi.

Te dni se je vršila v Amsterdamu seja odbora mednarodne ženskospportne zveze. Zastopane so bile športnice Francije, Nemčije, Nizozemske, Avstrije, Poljske, Švedske in Češkoslovaške ter so zahtevale izpopolnitev olimpijskega sporeda za dame. Po predlogu te seje naj bi dame tekmoval: v teku na 100, 200, 800 m, v štafeti 4 krat 100 m, v teku 80 m z zaprekami, v metanju krogle, kopja in diska, v skoku v višino ter v skoku v daljino z zaletom.

Sokolstvo

Pragersko. V nedeljo, dne 8. januarja, je imel tukajšnji odsek mariborskega Sokola svoj redni občni zbor. Župo je zastopal br. Dr. Kovačič, mariborsko društvo pa brat Hren. Udeležba je bila prilično slaba. Ker so nas tekom leta zapuščili najbolj pridni telovadeči člani, nekateri so namreč šli v vojake, drugi za kruhom, nekateri pa so se preselili, — ni odsek ustrezal glavnemu namenu. Telovadbe ni bilo. Vsekakor pa je po zadnjem izrednem občnem zboru, ki je bil dne 17. julija 1927 nudil svojim članom dovolj prilike, da so se shajali. Imeli smo tri mesece po dvakrat tedensko plesne vaje, kjer se je vrtele staro in mlado, priredili Miklavžev večer, združen s proslavo ujedinenja, in obdarili istočasno vso navzočo deco ter imeli prav dobro in lepo uspel plesni venček. Žal so še med nami člani, ki prireditve z različni izgovori ignorirajo. Upamo pa, da se nam pomalem pridružio, da bodo čutili v bodoče tudi oni, da smo nerazdružljiva bratska celota! Nov odbor pod vodstvom br. Ogrinca in podstarosto br. Zavadlava si bo gotovo prizadeval, nuditi članom vse in nadaljevati pred meseci početo družabno življenje ter poživiti tehnično in prosvetno delo v odseku. Br. Velikonja je prevzel tajiške posle ter bo v poletnem času telovadil z deco. Prosvetar in načelnik je brat Planer, brat Pristovnik pa je prevzel blagajno, v kateri imamo nad 3500 Din čistega. — Tako poskusimo — prerojeni — še enkrat! Če bi pa do aprila radi pomanjkanja telovadcev ne ustrezali glavni zahtevi naših pravil, moramo likvidirati. Ni telovadnega društva brez telovadbe! Telovadnice nimamo, pač pa ima šola lepo, žal le malo rabljeno telovadno orodje

Hans Dominik:

Oblast treh

Od tedaj... tri dni je tega... se nahaja naše brodogradne in posadke naših trdnjav v polni pripravljenosti. Dve sekundi po alarmu bodo zagrmeli topovske cevi Gibraltarja in Cente. Toda takega stanja ni mogoče izdržati mesece dolgo. Moji ljudje se spuste v boj raje danes ko jutri. V štirih tednih pa bodo popolnoma živčno uničeni, če se boj ne bo še pričel. Ob sueškem kanalu tabori brodogradne 30-tisoč letal. Ne vem, kako naj bi prišel kak nasprotnik v Sredozemsko morje.

Ministrski predsednik je znova povzel besedo.

»Gotovo je dobro, če brodogradne zavaruje pomorsko pot do Indije. Toda želel bi v interesu države, da bi trajno obvladovali tja tudi pot po suhem. Zakaj smo se pred dvajsetimi leti polastili Carigrada, če poti ne uporabljamo? Ravna črta gre preko Bruslja, Linza in Beograda na Carigrad.

Na kontinentu nismo priljubljeni. Rusija je žalibog mnenja, da smo mi krivi vseh nesreč, ki so jo zadele po letu 1904. Nemce obvladuje še vedno čudna ideja, da se proti njim pred 40. leti nismo borili samo za svetost sklenjenih pogodb. Francozi, Italijani in Španci pa so nejevoljni, ker smo jih izrinili iz Afrike.

Žalibog moram povdariti, da smo zadnja leta premalo vplivali na razvoj javnega mnenja v Evropi. Bili smo zadovoljni, da se je Rusija polagoma izvila iz boljševiskega jarma. In bilo nam je končno tudi čisto prav, da je Nemčija skupno z okrevajočo Rusijo revidirala vsejsko mirovno pogodbo.

Pri tem smo pregledali, da mora nastati radi sporazuma med Nemčijo in Rusijo sčasoma velesila, ki bo v odločni premoči napram Franciji. Posledice niso izostale. Francija je bila primorana spo-

razumeti se z obema vzhodnima velesilama. Ustvarila se je francosko-nemška industrijska skupnost.

Pri nastopu svojega predsedniškega mesta sem smatral za svojo glavno nalogo, čim bolj zrahljati to skupnost. Skušali smo razvneti in podpreti razvoj nacionalne zagrizenosti v obeh državah. Prav posebnih uspehov tudi tukaj nismo dosegli. Koristi industrijske zveze za obe strani so preveč očitne. Vsled vsega tega sem prepričan, da mora Anglija na vsak način doseči na kontinentu nekaj moralnih pridobitev.

William Chopper, minister časopisja in propagande je prosil za besedo.

»Za moralne pridobitve je treba časa. Poleg tega — — kontinentalno časopisje je v trdnih rokah. V Afriki in Aziji lahko vsak dan ustanovimo angleške časopise, kot bo nam prav. Ustanoviti v Nemčiji nemški časopis in v Franciji francoski časopis, pa je za nas zelo težko. Tukaj ne moremo storiti drugega, kot da tukajšnjim poročevalcem nemškega in francoskega časopisja vcepimo naše nazore na tak način, da jih bodo končno smatrali za svoje in absolutno koristne ideje za kontinent.«

Lord Gashford je nadaljeval.

»Preprečiti moramo vsak sovražni nastop evropskega kontinenta. Mi rabimo vso zmogljivost evropske industrije zase. Na celini bodo voljni dobavljati obema strankama. Po najkrajši poti preko severnega tečaja bodo ameriška letala skušala odvreči iz Evrope ves vojni material, kar ga bo mogla Amerika kupiti. To moramo preprečiti. Evropska celina ne sme dobavljati obema strankama. Moramo jo na kakršenkoli način zainteresirati na naši zmagi — — —

Sir James Morrison, prvi lord državnega zaklada, je prekinil tovariševa izvajanja:

»Možnost je dana... Vse evropske kontinentalne države ječe na verigi ameriških dolgov. Obljubiti jim moramo čr-

tanje teh dolgov. Potem bodo zainteresirani na naši zmagi. Premisliti moramo, kaj da lahko dobimo za to našo obljubo. Dobavljanje vojnega materiala samo za nas. Prost prehod za naše čete. Po možnosti odkrita pomoč... sodelovanje v boju proti Uniji. Po mojem mnenju bi se dalo s to obljubo mnogo doseči...«

Seja se je raztepla v živahne pogovore med posamezniki. Predlog finančnega ministra je bil vsekakor dober. Bil je zamišljen in kot vsaka ženjalna stvar čudovito enostaven.

William Chopper je prevzel nalogo, spraviti izproženo idejo s potrebno previdnostjo v evropsko časopisje. Treba je doseči, da se možnost evropskih držav otresti se morečih ameriških dolgov, istočasno od zasebnih strani ventilira v tisočih evropskih časopisih. Od treh mesecev, ki jih je minister propagande prvotno zahteval za izvršitev te naloge, je končno popustil na deset dni.

Lord Gashford je zopet povzel besedo:

»Nesmiselno bi bilo, spravljati afrikanške surovine in rude najpreje semkaj v Anglijo in jih šele tukaj predelavati. Mi moramo preko noči ustvariti v Afriki sami vojno industrijo. V okolici velikih vodnih elektraren ob Sambesiju in Kongu. Gospodje, jaz smatram za možno, da se bo britanska vlada ob izbruhu vojne preselila v centralno Afriko.«

Mučen molk je sledil tem besedam. Angleška vlada naj bi zapustila britanski otok, zapustila London? To bi bilo po vseh političnih tradicijah nekaj nezastidljivega.

Lord Gashford je dobro videl zadrego navzočih in je smatral za svojo dolžnost, pojasniti jim svoje besede.

»Našim volunom se je posrečilo razkriti nek načrt naših nasprotnikov. Ne

morem ga označiti drugače, ko da si ga je izmisлил izvržek pekla. Diktator je opremil del svojega zračnega brodogradnja z bombami, ki pri padcu raztrosijo po zraku kužne in kolerne bacile.«

Z glasnimi vzkliki so pokazali ministri svoj gnus in zgražanje.

»To je vredno Stonarda«, je rezko dejal Vincent Rushbrook. »Da bi njega samega kuga vzela!«

Šele po nekaj minutah je mogel lord Gashford nadaljevati:

»Če si ta načrt pogloblje ogledamo, ni tako nevaren, kot se zdi na prvi pogled. Mi vemo popolnoma natančno, kateri izdelki ameriškega zračnega brodogradnja so opremljeni z G-bombami. Naša bojna letala se morajo pri začetku boja takoj vreči nanje in jih uničiti, predno bodo mogli okužiti britanski otok. Če se kljub temu posreči doseči kakemu letalu naš otok, bo treba za okuženi okraj izdati pač posebne sanitetne odredbe, ki so že pripravljene.

In še eno, gospodje — predsednik je govoril sedaj počasi, povdarjajoč vsako besedo —, v tem slučaju ne bo mogoče preprečiti, da se epidemije prenesejo tudi na celino.«

»Right or wrong, my country«, je polglasno zamrmral Rushbrook in ostali so ponavljali te besede za njim. Lord Gashford pa je počasi in s povdankom nadaljeval:

»Skupno trpljenje vstvarja trdne vezi! Gospodje... pšica se bo odbila nazaj s strelca... to sem še hotel povedati.«

Tri ure pozneje so se v evropskem kontinentalnem časopisju pojavile prve razprave o možnosti, da bi se Evropa otresla ameriških dolgov. Aparat Williama Chopperja je že deloval s polno paro.

Mali oglasi
Man oglasni kletušije v pose-
dovalne in socialne namene
občinstva: vsaka beseda 30 p.
najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitva, dopisovanje in ogla-
si trgovskega ali reklamnega
značaja: vsaka beseda 50 p.
najmanjši znesek Din 10.—

Zgodovinski roman

„Serenissima“

ki se vrši v Benetkah in je pisan s pripovednim razkošjem Sienki-
ewiczewih povesti, bo vse leto izhajal v mesečniku

„Ljubljanski Zvon 1928“

Ljubljanski Zvon, ki velja za celo leto 120 Din, za pol leta 60 Din,
za četrt leta 30 Din, za inozemstvo 150 Din, se naroča v

**Knjigarni Tiskovne zadruga, podružni-
ca v Mariboru, Aleksandrova cesta 13**

Opremljeno sobo

s popolnoma separiranim vhodom in električno razsvetljavo se odda v Cankarjevi ulici. Ponudbe pod »Soba 6« na upravo lista. 115
Iščem 3 do 4 sobno stanovanje za takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Trgovca« 22

Vajenca,

kateri ima veselje za krojaško obrt, se takoj sprejme. A. Marčinko, krojač, Maribor, Stritarjeva ul. 18. 116
Hiša z dvema stanovanji in vrtom takoj na prodaj. Kralja Matjaža ul. 34, Studenci pri Mariboru. 117

Prvovrstne prekajene

klobase

slaniki, rusi, marinirana
legulja, prekajeni losos
(Laks) in vsakovrste ribje
konzerve ter vse vrste sira
nudi najceneje delikatesna
118 trgovina

Uhler, Glavni trg

Manufakturst

119
prvovrsten in v Mariboru
dobro vpeljan prodajalec
se sprejme s 1. aprilom pri
tvrdki Anton Macun, Ma-
ribor, Gosposka ulica 10.

Točilnica

z delikateso in manjšim
stanovanjem se takoj odda.
Ponudbe na upravo lista
pod »Takoj«. 70

Kavarna „Evropa“

od 16. januarja t. l. dnevno pred-
stave z iako zanimivim sporedom

Žalostnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oče, stari oče, stric, ozir. tast, gospod

IVAN DIMNIK

poseselnik, trgovec in gostilničar

danes, dne 15. januarja 1928 ob 16. uri (4. uri pop.) v dobi 70. let po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnkega se bo vršil v torek, dne 17. januarja 1928 ob pol 16. uri (pol 4. uri pop.) iz hiše žalosti na župno pokopališče v Sv. Lenartu v Slov. gor.

Maša zadušnica se bo brala v sredo, dne 18. januarja 1928 ob pol 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Sv. Lenartu v Slov. gor.

Sv. Lenart v Slov. gor., dne 15. januarja 1928.

Marija Dimnik Rajmund, Maks. Adolf, Karol in Franc, Marija, Ivana in Amalija
soproga. sinovi. hčerke.

Alojz Šafarič, Anton Jurgec Alojzija, Albertina, Neža, Ljudmila, Marija in Johana
zeta. snaha.

Vnuki, vnukinje in ostali sorodniki.

Novi hotel v Mariboru.

Prevzela sva hotel „MARIBORSKI DVOR“ pri državnem dravskem mostu. Hotel

„Mariborski Dvor“

ima 20 moderno urejenih sob. Solčna lega. Več kopalnic v hotelu. Avtogaraža, Klubove sobe. Najlepši restavracijski prostori. Prvovrstna vina in izborna kuhinja. Vsak četrtek domači praznik. Godba. Avtobus postaja. Avto pri vsakem vlaku. Zbirališče potnikov. Telefon 302.

Priporočata se

Andrej in Mara Oset.

120